

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Tdo/73/2015
Identifikačné číslo spisu:	9015897547
Dátum vydania rozhodnutia:	14.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Libor Duľa
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9015897547.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. októbra 2015 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Libora Duľu a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci proti obvinenému O. T., pre dokonaný obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), odsek 3 písmeno a) Tr. zák. a podľa § 186 ods. 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), d), f), i) Tr. zák., o dovolaní obvineného O. T. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, zo dňa 11. decembra 2013, sp. zn. 1To 88/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného O. T. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 3. júla 2013, sp. zn. 2T 16/2011, bol obvinený O. T. spoločne s ďalšími siedmimi páchatelmi uznaný za vinného z dokonaného obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zák. a v ods. 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), d), f), i) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

po tom ako X. P. pre predchádzajúci konflikt s poškodeným na presne nezistenom mieste v okrese Topoľčany v priebehu mesiaca máj roku 2008 navrhol a následne naplánoval spolu s J. V., I. H., ktorého trestná vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 2T/16/2011 bola vylúčená na samostatné konanie, L. J. a X. V. únos poškodeného Y. T., ktorého mal X. P. pôvodne v úmysle usmrtiť, zavolali O. T. a L. L., ktorí striedavo v čase od 08.00 hod. do 10.00 hod. v dňoch 4. júna 2008 až 6. júna 2008 pozorovali dom Y. T. na ulici Y. č. XXXX/XX v O. a dňa 6. júna 2008 okolo 08.00 hod. telefonicky nahlásili jeho odchod z miesta bydliska I.H., J. V., T. J. a X. V., ktorí čakali pripravení v osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia Combi EČ: L. na ceste medzi Topoľčanmi a Partizánskym, pričom I.H. a T. J. boli oblečení v uniformách dopravnej polície a J. V. a X. V. ozbrojení dvoma samopalmi v odevných doplnkoch policajnej zásahovej jednotky s označením POLÍCIA, ktoré oblečenie zabezpečil L. J., následne po uvedenom telefonáte všetci štyria nasadli do spomínaného osobného motorového vozidla a v čase od 8.15 hod. do 8.30 hod. na štátnej ceste číslo N. v obci Horné

Chlebany, I. H. a T. J. zastavili za účelom fingovanej policajnej kontroly vozidlo zn. Mercedes Benz ML, EČ: O., ktoré viedol poškodený Y. T., toho pod zámienkou vykonania kontroly prinútili vystúpiť z vozidla a následne ho X. V. a J. V. znehybnili, spúťali, dali mu na hlavu vrece, naložili do auta a všetci štyria Y. T. odviezli motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia Combi. EČ: L., ktorej robil doprovod L. J. na aute Škoda Fabia, nezisteného EČ na chatu v rekreačnej oblasti Duchonka, kde pod hrozbou jeho zabitia ho prinútili telefonicky sa skontaktovať s družkou W. X. s tým, aby k mestu Trenčín priniesla z ich domu všetky peniaze, následne ešte v uvedený deň v čase medzi 12.00 až 13.00 hod. od nej na základe telefonických pokynov, prevzali na parkovisku pred OD Billa v Bánovciach nad Bebravou sumu cca 3.000.000,- Sk (99.581,75 €) sčasti v slovenských korunách a sčasti v eurách, kde jej bolo na mieste oznámené, že žiadajú zaplatiť ďalších 5.000.000,- Sk (165.969,59 €) s tým, že podľa ďalších telefonických inštrukcií mala uvedenú sumu doniesť vo večerných hodinách do mesta Handlová, kde si však vzhľadom na monitorovanie priestoru políciou už požadované peniaze nikto neprevzal. X. P. spolu s X. V. spútaného poškodeného Y. T. následne previezli na vozidle zn. Škoda Octavia EČ: L. na chatu rodičov L. L. a Y. L. v katastrálnom území obce V. P., kam sa následne dostavil L. L., ktorý poškodeného Y. T. za sľubovanú finančnú odmenu vo výške 30.000,- Sk (995,84 €) strážil a v ranných hodinách dňa 7. júna 2008 ho X. P. spolu s Y. L. zaviedli k už vykopanému hrobu v príľahlom horskom teréne, ktorý vopred X. P. pripravil pre Y. T., kde nakoniec X. P. od naplánovaného usmrtenia poškodeného upustil, tento bol naďalej spútaný a striedavo bratmi Y. a L. L. strážený na ďalšej chate s názvom „D.“ vo vlastníctve T. T. až do doobedňajších hodín dňa 11. júna 2008, kedy bol poškodený Y. T. prepustený X. P. na slobodu.

Okresný súd Nitra podľa § 186 ods. 4 Tr. zák. zistiť poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. b), d) a j) Tr. zák. a nezistiť žiadnu príťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák., s použitím § 38 ods. 2, 3 Tr. zák., s použitím § 39 ods. 1 Tr. zák., pri aplikácii § 39 ods. 3 písm. b) Tr. zák. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) rokov.

Podľa § 48 ods. 4 Tr. zák. ho súd zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 76 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 78 ods. 1 Tr. zák. mu okresný súd uložil ochranný dohľad v trvaní 3 (tri) roky počas ktorého bude povinný plniť povinnosti uvedené v § 77 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. zák.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. okresný súd uložil všetkým ôsmim páchatelom vrátane obvineného O. T., aby poškodenému maloletému Y. T. narodenému 19. augusta 2004 k rukám opatrovníčky maloletého W. X., narodenej XX. T. XXXX., bytom O., ul. H. 2480/2, nahradili spoločne a nerozdielne spôsobenú škodu vo výške 71 200,96 € (2 145 000 Sk).

Krajský súd v Nitre na základe odvolania obvineného O. T. (aj ďalších spolupáchateľov) uznesením, sp. zn. 1 To 88/2013, zo dňa 11. decembra 2013 podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného O. T. zamietol.

Obvinený O. T. podal proti tomuto uzneseniu dovolanie, ktoré bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 14. júla 2015 pod sp. zn. 2Tdo 38/2015 z dôvodov uvedených v ustanovení § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuté.

Obvinený O. T. napísal 25. marca 2015 ďalšie dovolanie, ktoré bolo doručené Okresnému súdu v Nitre 20. júla 2015 a obsahovo bolo takmer totožné s predchádzajúcim dovolaním.

Uviedol v ňom, že rozsudkom Okresného súdu v Nitre, sp. zn. 2T 16/2011, zo dňa 3. júla 2013 bol uznaný vinným, že mal striedavo spolu s L. L. v čase od 8:00 - 10:00 hod. v dňoch 4. júna 2008 až 6. júna 2008 pozorovať dom Y. T. a dňa 6. júna 2008 okolo 8:00 hod. telefonicky nahlásiť jeho odchod z miesta bydliska I.H., J. V., T. J. a X. V..

Týmto mal spáchať obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, 2 písm. b), ods. 3, písm. a) Tr. zák. ako dokonaný a v odseku 4, písm. a) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a/, d/, f/, i/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov a bol zaradený na výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia a bol mu uložený ochranný dohľad v trvaní 3 rokov.

Následne Krajský súd v Nitre jeho odvolanie zamietol ako nedôvodné.

Dovolanie podal, (rovnako ako v prvom prípade) aj z dôvodu podľa §-u 371 ods. 1 písm. i) Tr. poriadku.

Ďalej uviedol v dovolaní, že súd prvého stupňa, ako i odvolací súd pri svojom rozhodovaní pochybili, keď už popísaný skutok právne posúdili ako obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa §-u 186 ods. 1, 2 písm. b), ods. 3, písm. a) Tr. zákona ako dokonaný a v odseku 4 písm. a) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa §-u 14 ods. 1 Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a/, d/, f/, i/ Tr. zákona.

Takéto právne posúdenie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a nie je preň dostatočným podkladom samotná skutková veta rozsudku.

V skutkovej vete rozhodnutia musia byť popísané všetky skutočnosti, ktoré tvoria podklad na právne posúdenie zisteného skutku. Podľa názoru obvineného O. T. skutočnosti týkajúce sa v skutkovej vete jeho osoby netvoria podklad na právne posúdenie skutku tak, ako ho právne posúdili súdy. Zo skutkovej vety nevyplýva ani náznakom podklad na posúdenie subjektívnej stránky jeho konania. Nie je zrejmé, z čoho vychádzal súd pri vyvodení právneho záveru, že konanie kladené mu za vinu malo naplniť práve znaky obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zákona ako dokonaného a v odseku 4 písm. a) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a/, d/, f/, i/ Tr. zákona. Vo vzťahu k jeho osobe je takýto právny záver podľa názoru obvineného nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku.

Táto námietka obvineného O. T. sa týka nielen skutkovej vety napadnutého rozsudku, ale aj právneho posúdenia skutkového stavu zisteného z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Pokiaľ sa súd prvého stupňa v odôvodnení rozsudku zaoberal odôvodnením skutkového stavu, ktorého základ tvorí skutková veta rozsudku, domnieva sa, že odôvodnenie rozsudku poukazuje na skutočnosti, ktoré zo samotnej skutkovej vety nevychádzajú. Mimo tohto pochybenia má však za to, že odôvodnenie právneho posúdenia zisteného skutku, ako aj sprísnenej právnej kvalifikácie v odsekoch 2,3,4 § 186 s poukazom na § 138 písm. a/, d/, f/, i/ nie je založené na vyhodnotení objektívnych dôkazov, ale len na predpokladoch súdu o možnom priebehu skutku nemajúcom oporu v objektívne zistenom skutkovom stave.

Vo vzťahu k odvolaciemu konaniu a uzneseniu Krajského súdu v Nitre tvrdil, že tento sa len arbitrárne stotožnil so záverom súdu prvého stupňa a vo vzťahu k jeho rozhodnutiu tak došlo k rovnakému pochybeniu, aké namietal vo vzťahu k rozsudku súdu prvého stupňa.

Podľa názoru obvineného O. T. na základe týchto, skutočností, sú dané dôvody na vyhovie jeho návrhu, vysloviť rozsudkom porušenie zákona a zrušiť napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To 88/2013, zo dňa 11. decembra 2013, ako aj rozsudok Okresného súdu Nitra, pod sp. zn. 2T 16/2011, zo dňa 3. júla 2013, ktoré mu predchádzalo.

Krajský prokurátor v Nitre sa k podanému dovolaniu vyjadril tak, že právnu kvalifikáciu skutku uvedeného v rozsudku Okresného súdu Nitra pod sp. zn. 2T 16/2011 zo dňa 3. júla 2013 vo vzťahu k obvinenému O. T. považuje za správnu a zákonnú. Doplnil, že konanie obžalovaných bolo posúdené ako spáchané formou organizovanej skupiny, t.j. išlo o spolčenie najmenej troch osôb, pričom postačuje i spolčenie konkludentným konaním, t.j. členovia nemusia byť výslovne prijímaní za členov, stačí ich faktické zaradenie sa a aktívne podieľanie sa na činnosti organizovanej skupiny. Konanie vo forme

organizovanej skupiny nevylučuje skutočnosť, že jej niektorý člen disponuje iba čiastkovými informáciami, podstatná je vôľa páchať trestný čin koordinovaným spôsobom minimálne s dvoma ďalšími osobami. Ani prípadná nevedomosť jedného člena skupiny o ďalšom členovi skupiny, ktorý má napomôcť spáchaniu skutku sama o sebe nesvedčí o tom, že takéto zoskupenie nie je organizovanou skupinou. V rámci organizovanej skupiny dochádza k delbe určených úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ktorej činnosť sa v dôsledku toho vyznačuje plánovitosťou a koordinovanosťou.

V tomto kontexte na vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti konkrétnej osoby pre trestný čin spáchaný formou organizovanej skupiny postačuje, ak konanie páchatel'a spolu s ostatnými členmi (v dôsledku delby úloh) v súhrne napĺňa zákonné znaky trestného činu, v danom prípade obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu vydieračského únosu, čo bolo splnené aj v rámci tejto trestnej veci, kde nemožno konanie obvineného, vymedzené v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa vyňať z kontextu ďalších čiastkových konaní ostatných spoluobžalovaných (resp. spolu odsúdených), ktoré tak súhrnne napĺňa zákonné znaky vyššie uvedeného obzvlášť závažného zločinu.

Prokurátor navrhol dovolanie obvineného O. T. odmietnuť podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, rešpektujúc nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. novembra 2014, č. k. IV. ÚS 336/2012-58, o dovolaní opätovne konal, aj keď nebol povinný preskúmavať rovnaké, opätovne uplatnené dovolacie námietky.

Keďže však v predchádzajúcom dovolaní bola nesprávna právna kvalifikácia zisteného skutku namietaná len pomerne všeobecne, dovolací súd opätovne preskúmal, či skutok obvineného O. T., uvedený v odsudzujúcom rozsudku, je správne právne kvalifikovaný, najmä pokiaľ ide o úmysel, ktorý sa vyžaduje pre naplnenie skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zákona ako dokonaného a v odseku 4 písm. a) Tr. zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. a/, d/, f/, i/ Tr. zákona (a aj pokiaľ ide o ostatné kvalifikačné momenty).

Dovolací súd zistil, že nie je žiaden dôvod na zmenu záverov, ku ktorým ohľadne právnej kvalifikácie dospel už okresný súd, a ktoré nezmenil a taktiež si osvojil krajský súd v dovolaní napadnutom uznesení.

Skutok v rozsudku okresného súdu v spojení s napadnutým uznesením je formulovaný nasledovne: po tom ako X. P. pre predchádzajúci konflikt s poškodeným na presne nezistenom mieste v okrese Topoľčany v priebehu mesiaca máj roku 2008 navrhol a následne naplánoval spolu s J. V., I. H., ktorého trestná vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 2T/16/2011 bola vylúčená na samostatné konanie, L. J. a X. V. únos poškodeného Y. T., ktorého mal X. P. pôvodne v úmysle usmrtiť, zavolali O. T. a L. L., ktorí striedavo v čase od 08.00 hod. do 10.00 hod. v dňoch 4. júna 2008 až 6. júna 2008 pozorovali dom Y. T. na ulici Y. č. XXXX/XX v O. a dňa 6. júna 2008 okolo 08.00 hod. telefonicky nahlásili jeho odchod z miesta bydliska I. H., J. V., T. J. a X. V., ktorí čakali pripravení v osobnom motorovom vozidle Škoda Octavia Combi EČ: L. na ceste medzi Topoľčanmi a Partizánskym, pričom I. H. a T. J. boli oblečení v uniformách dopravnej polície a J. V. a X. V. ozbrojení dvoma samopalmi v odevných doplnkoch policajnej zásahovej jednotky s označením POLÍCIA, ktoré oblečenie zabezpečil L. J., následne po uvedenom telefonáte všetci štyria nasadli do spomínaného osobného motorového vozidla a v čase od 8.15 hod. do 8.30 hod. na štátnej ceste číslo N. v obci Horné Chlebany, I. H. a T. J. zastavili za účelom fingovanej policajnej kontroly vozidlo zn. Mercedes Benz ML, EČ: O., ktoré viedol poškodený Y. T., toho pod zámienkou vykonania kontroly prinútili vystúpiť z vozidla a následne ho X. V. a J. V. znehybnili, spútali, dali mu na hlavu vrece, naložili do auta a všetci štyria Y. T. odviezli motorovým vozidlom zn. Škoda Octavia Combi. EČ: L., ktorej robil doprovod L. J. na aute Škoda Fabia, nezisteného EČ na chatu v rekreačnej oblasti Duchonka. kde pod hrozbou jeho zabitia ho prinútili telefonicky sa skontaktovať s družkou W. X. s tým, aby k mestu Trenčín priniesla z ich domu všetky peniaze, následne ešte v uvedený deň v čase medzi 12.00 až 13.00 hod. od nej na základe telefonických pokynov, prevzali na parkovisku pred OD Billa v Bánovciach nad Bebravou sumu

cca 3.000.000,- Sk (99.581,75 €) sčasti v slovenských korunách a sčasti v eurách, kde jej bolo na mieste oznámené, že žiadajú zaplatiť ďalších 5.000.000,- Sk (165.969,59 €) s tým, že podľa ďalších telefonických inštrukcií mala uvedenú sumu doniesť vo večerných hodinách do mesta Handlová, kde si však vzhľadom na monitorovanie priestoru políciou už požadované peniaze nikto neprevzal. X. P. spolu s X. V. spútaného poškodeného Y. T. následne previezli na vozidle zn. Škoda Octavia EC: L. na chatu rodičov L. L. a Y. L. v katastrálnom území obce V. P., kam sa následne dostavil L. L., ktorý poškodeného Y. T. za sľubovanú finančnú odmenu vo výške 30.000,- Sk (995,84 €) strážil a v ranných hodinách dňa 7. júna 2008 ho X. P. spolu s Y. L. zaviedli k už vykopanému hrobu v príľahlom horskom teréne, ktorý vopred X. P. pripravil pre Y. T., kde nakoniec X. P. od naplánovaného usmrtenia poškodeného upustil, tento bol naďalej spútaný a striedavo bratmi Y. a L. L. strážený na ďalšej chate s názvom „D.“ vo vlastníctve T. T. až do doobedňajších hodín dňa 11. júna 2008, kedy bol poškodený Y. T. prepustený X. P. na slobodu.

Návetie obsahujúce slová: „po tom ako X. P. pre predchádzajúci konflikt s poškodeným na presne nezistenom mieste v okrese Topoľčany v priebehu mesiaca máj roku 2008 navrhol a následne naplánoval spolu s J. V., I. H., ktorého trestná vec vedená na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 2T/16/2011 bola vylúčená na samostatné konanie, L. J. a X. V. únos poškodeného Y. T., ktorého mal X. P. pôvodne v úmysle usmrtiť“, vyjadruje úmysel zorganizovať skupinu páchatel'ov, ktorých cieľom a účelom ich organizovanej skupiny bude únos (teda i úmysel získať za uneseného výkupné) a pôvodne i usmrtenie poškodeného Y. T.. Napláňovanie celej akcie len s naposledy menovanými osobami však neznamená (práve naopak), že do už naplánovaného únosu nezapojili vedome aj ďalšie osoby (vrátane dovolateľa). Zo skutkovej vety jasne vyplýva, aké boli čiastkové úlohy jednotlivých členov organizovanej skupiny, ktorí potom nesú trestnoprávnú zodpovednosť za skutok ako celok, a to v rámci právnej kvalifikácie, pokrývajúcej reťazec konania všetkých členov skupiny.

K tomu už rozsudok Okresného súdu v Nitre, sp. zn. 2T 16/2011, zo dňa 3. júla 2013 výstižne v odôvodnení uviedol, že skutok spáchali obžalovaní P., V., V. J., Y. L., L. L., J., T., ako členovia organizovanej skupiny. Ďalej okresný súd uviedol, že „P. vystupoval ako iniciátor myšlienky únosu dobre znalých osobných a majetkových pomerov poškodeného T., ktorý tejto myšlienke naklonil J. V. a spoločne presvedčili na jej uskutočnenie obžalovaných X.. V. a I.. V., ktorí z hľadiska postavenia v skupine zastávali vyššie organizačné pozície a tvorili mozog skupiny. Obžalovaní J.. V. a L.. J. zabezpečovali prevažne technické a organizačné činnosti vrátane výkonu pridelených úloh. V rámci tohto členenia boli do spoločného rozhodovania o taktike a postupoch konania skupiny prizývaní obžalovaní P., V., V., V. a J., ktorí únos spolu naplánovali, organizačne, materiálne a personálne zabezpečili. Obžalovaného J. vzhľadom na jeho postavenie a zverenú úlohu bolo možné označiť ako výkonný článok skupiny bez vyššieho stupňa autority a obžalovaných L. L., O. T. a Y. L. ako najnižší stupeň skupiny poverený výkonom pomocných prác sledovania, upratovania a stráženia. Každý z obžalovaných mal svoje postavenie v skupine a to bolo aj charakterizované zverenou úlohou alebo vykonávanou činnosťou. Už z tohto popisu konania obžalovaných je zrejmé, že medzi obžalovanými došlo k del'be úloh a konali koordinovaným spôsobom s cieľom spáchať trestný čin. Spôsob konania obžalovaných zodpovedá charakteristike organizovanej skupiny uvedenej v § 129 odsek 2 Trestného zákona, ktorej znaky sú uvedené v tomto ustanovení. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že sa jedná o spolčenie viac ako 3 osôb s trestno-právnou zodpovednosťou, jej činnosť je charakteristická určitým rozdelením úloh medzi jednotlivých členov a prejavuje sa určitou plánovitosťou (predstava o spáchaní trestného činu, dodržiavanie plánu) a koordinovanosťou (zosúladenie a harmonizácia členov pri jednotlivých činnostiach), ktorá spáchanie činu uľahčuje a zvyšuje pravdepodobnosť dosiahnutia cieľa a úspešného spáchania trestného činu. Del'ba úloh v skupine znamená, že členovia skupiny majú minimálne vo všeobecných črtách určenú akú úlohu majú zohrať pri príprave, pri páchaní trestného činu a po spáchaní trestného činu. U organizovanej skupiny sa nevyžaduje sústavnosť ani vnútorná organizačná štruktúra založená na vzťahoch podriadenosti a nadriadenosti a nemusí mať trvalejší charakter. V prípade posúdenia konania obžalovaných ako organizovanej skupiny sa nevyžaduje ani formálne a výslovné prijatie za člena skupiny, postačuje konkludentné konanie, jeho faktické včlenenie sa a aktívne zabezpečenie jednej z činností skupiny. Prvky svedčiace konaniu obžalovaných ako organizovanej skupiny (plánovitosť a koordinovanosť) je možné logicky usudzovať aj zo samotného

skutkového deja a nie je potrebné, aby takému konaniu predchádzala výslovná dohoda, postačuje rámcová predstava o spoločnom spáchaní trestného činu, resp. účasti na ňom; dohoda sa nemusí vzťahovať ani na všetky konkrétne okolnosti vykonania činu. Prejav vôle participovať na spolčení môže byť výslovný alebo konkludentný. Časový úsek, kedy musí spolčenie trvať nie je určený, môže ísť aj o krátku dobu a nemusí dôjsť ani k dokonaniu trestného činu, postačuje ak sa dostane do štádia prípravy alebo pokusu. Takéto konanie organizovanou skupinou je považované za závažnejší spôsob konania a zvyšuje nebezpečnosť takéhoto konania pre spoločnosť.

Z vyššie uvedeného mal súd za jednoznačne preukázané, že obžalovaní ako členovia organizovanej skupiny naplnili všetky zákonné znaky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu, sčasti dokonaného, sčasti v štádiu pokusu, preto ich súd uznal za vinných zo spáchania skutku podľa obžaloby s úpravou skutkovej vety zodpovedajúcej vylúčeniu obžalovaného N. V. na samostatné konanie a úpravou právnej kvalifikácie vo vzťahu k spôsobenému následku. Obžalovaní získaním majetkového prospechu (sumy výkupného) vyššieho ako 26 660 eur dokonali trestný čin vydieračského únosu podľa § 186 odsek 3 písmeno a) Trestného zákona a konaním bezprostredne smerujúcim k dokonaniu trestného činu sa pokúsili získať majetkový prospech veľkého rozsahu podľa odseku 4 písmeno a) citovaného ustanovenia Trestného zákona, ale k dokonaniu trestného činu nedošlo (§ 14 odsek 1 Trestného zákona). Získanie konkrétneho majetkového prospechu v príčinnej súvislosti s trestným činom je kvalifikačným znakom, ktorý konanie páchatel'ov subsumuje pod jednotlivé skutkové podstaty trestného činu. Majetkový prospech objektívne vyjadriteľný všeobecným ekvivalentom, t.j. peniazmi je súčasťou pojmu škoda v Trestnom zákone. Výška majetkového prospechu a jeho rozsah zodpovedajúci príslušnej právnej kvalifikácii v odseku 3 a odseku 4 ustanovenia § 186 Trestného zákona preto vyplýva z ustanovenia § 125 Trestného zákona.

Z hľadiska konania obžalovaných dospel súd k záveru, že obžalovaní sa svojim protiprávnym konaním dopustili trestného činu vysokej závažnosti (so zbraňou, násilím, Isťou a organizovanou skupinou) a konali v priamom úmysle podľa § 15 písmeno a) Trestného zákona, lebo chceli spôsobom uvedeným v zákone porušiť záujem chránený zákonom a tento úmysel je zrejmý z ich aktívneho konania pri spáchaní skutku. Motívom konania obžalovaných bolo získanie majetkového prospechu a u X. P. aj osobitný motív pomsta poškodenému.

Ak teda obvinený O. T. namietal v dovolaní, že slovné spojenie uvedené v skutku za citovaným návetím, týkajúce sa jeho osoby: „zavolali O. T. a L. L., ktorí striedavo v čase od 08.00 hod. do 10.00 hod. v dňoch 4. júna 2008 až 6. júna 2008 pozorovali dom Y. T. na ulici Y... XXXX/XX v O. a dňa 6. júna 2008 okolo 08.00 hod. telefonicky nahlásili jeho odchod z miesta bydliska I.H. J. V., T. J. a X. V.“, nevystihuje a nezodpovedá právnej kvalifikácii, pre ktorú bol uznaný za vinného, dovolací súd je toho názoru, že týmto slovným spojením spoločne s návetím a vysvetlením v odôvodnení rozsudku Okresného súdu v Nitre, sp. zn. 2T 16/2011, zo dňa 3. júla 2013, je dostatočne preukázaná správnosť právnej kvalifikácie konania obvineného, totiž, že obvinený O. T. nebol zodpovedný len za túto oddelenú časť konania - stráženie domu poškodeného a ohlásenie jeho odchodu z domu dňa 6. júna 2008 okolo 08.00 hod. ďalším osobám, ale že toto jeho konanie bolo konanie člena organizovanej skupiny, vedomého si účelu a cieľa, pre ktorý bola organizovaná skupina vytvorená, že nekonal náhodne, ale vedome a dokonca, ako okresný súd konštatoval správne, v priamom úmysle.

Skutok tak v celkovom kontexte aj vo vzťahu k obvinenému O. T. zodpovedá právnej kvalifikácii podľa § 186 ods. 1, 2 písm. b), ods. 3 písm. a) Tr. zák. a v ods. 4 písm. a) Tr. zák. v štádiu pokusu podľa § 14 odsek 1 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), d), f), i) Tr. zák.

Podľa týchto ustanovení sa obzvlášť závažného zločinu únosu dopustí ten, kto iného unesie a hrozbou jeho usmrtenia si od tretej osoby vynucuje poskytnutie plnenia majetkovej povahy, ktorý čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou, násilím, Isťou a organizovanou skupinou, týmto činom získal pre seba a iné osoby značný prospech a svojim konaním bezprostredne smerujúcim k dokonaniu trestného činu mal v úmysle získať pre seba a iné osoby i majetkový prospech veľkého rozsahu.

Pritom nie je dôležité, že pri popise konania obvineného O. T. v skutkovej vete nie je doslova uvedené, že konal úmyselne ako člen organizovanej skupiny, závažnejším spôsobom konania, získal tak značný prospech a mal v úmysle získať pre seba a iné osoby i majetkový prospech veľkého rozsahu. Z vyššie uvedeného kontextu skutku totiž vyplýva, že nekonal osamotene, náhodne, ale ako člen organizovanej skupiny, ktorý vedel a chcel konať a spôsobiť ďalej v skutku popísané následky, a to závažnejším spôsobom, ktoré sú tiež obsiahnuté v skutku. Ako už bolo uvedené, z pojmu organizovanej skupiny vyplýva, že nie každý jej člen plní všetky úlohy spojené s páchaním trestného činu, ale, že každý má svoju čiastkovú úlohu, pričom však všetci zodpovedajú za spôsobený následok rovnako.

Dovolací súd, čítajúc celý skutok ako konanie všetkých členov organizovanej skupiny, trestnoprávne zodpovedných za spôsobený následok, konštatuje, že pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu uvedeného skutku, táto zodpovedá ustálenej súdnej praxi a oba sudy, najmä však okresný súd správne vyvodil úmysel obvineného O. T., ako člena organizovanej skupiny, spôsobiť poškodenému Y. T. následky popísané v skutku rozsudku okresného súdu.

Rovnako ako okresný, i krajský súd v napadnutom uznesení, poukazujúc na jednotlivé časti odôvodnenia rozsudku okresného súdu, uviedol, že sa vecou podrobne zaoberal v súvislosti s tým, či sa jednalo o reálny alebo fingovaný únos poškodeného, vrátane jeho jednotlivých fáz až do doby jeho dokonania a dokončenia (strany 60-64, 75-76 rozsudku okresného súdu). Rovnako za správne považoval aj právne úvahy súdu prvého stupňa uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku (strana 76-78).

Z týchto konštatovaní dovolací súd uzatvára, že skutok, tak ako bol zistený a popísaný v napadnutom uznesení v spojení s prvostupňovým rozsudkom bol správne právne kvalifikovaný.

Odhliadnuc od uvedeného, vzhľadom na to, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť (§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku časť vety za bodkočiarkou), nemožno ani v ďalších námietkach vyhovieť dovolaniu obvineného O. T., pretože jeho dovolanie okrem námietky nesprávnej právnej kvalifikácie spočíva na inom hodnotení dôkazov a na predpoklade nesprávneho zistenia skutkového stavu, ktorý bol zistený okresným i krajským súdom v prerokúvanej veci.

Z týchto dôvodov dovolací súd opakovane odmietol dovolanie obvineného O. T..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.